b.)

- Vágd ki az **1. sz. képmellékből** a „Sárkány” című kép színes fotómásolatát, reprodukcióját!
- Oldalai mentén hajtsd négybe, majd a hajtások mentén vágd szét négyfelé! Figyeld meg, egy-egy darab akár önálló műként is felfogható!
- Tetszésed szerint, bárhogy elforgatva ragaszd őket a **3. sz. lap** négy téglalapjain belül lévő kis képmezőkbe!
- **Színes ceruzával folytasd a képet, mintha Vaszkó Erzsébet alkotta volna! Törekedj Te is minél rejtélyesebb lények, formák alkotására!** Ha gondolod a beragasztott képtöredéket is átszínezheted!

Az elkészült munkádat lásd el az adataiddal, majd helyezd bele a borítékba!

Reprodukció: Valamilyen síkon megfogalmazott műalkotás (festmény, grafika, stb.) megjelenítése, lemásolása más technikával, jellemzően fototechnikával, sokszorosítási lehetőséggel.

■ VÁLASZTHATÓ KREATÍV FELADAT:

Végezetül hajtogass nekünk **papírhajót**!
A törésvonalait kihasználva színezd is ki minden oldalát!

Az elkészült munkádat lásd el az adataiddal, majd helyezd bele a borítékba!

Köszönjük a figyelmedet!
Reméljük hasznos és kellemes időtöltés volt ez számodra!

Ha elkészültél a feladatsorral – akár itt vagy otthon –
mind a füzetet, mind pedig a munkáidat a borítékban elhelyezve
add le a Képtárban!

Vidd hírét a tárlatnak!

Viszontlátásra!

IRODALOMJEGYZÉK:
- Lóska Lajos: Vaszkó Erzsébet 1902-1986, Székesfehérvár, 2008
- A Városi Képtár – Deák Gyűjtemény katalógusa (Szerk.: Dr. Nagy Zoltán), Székesfehérvár, 2005
- Városi Képtár, Deák-gyűjtemény, Székesfehérvár (Szerk.: Lóska Lajos), Budapest, 1988

A szöveget írta és szerkesztette: Büki Zsuzsanna
Munkatársa: Szentes Ottokár
Piktogramok: Büki Zsuzsanna
Szakmai lektor: Szűcs Erzsébet, Szirmai Nóra
Tördelés, nyomdai előkészítés: Varga Gábor Farkas

VASZKÓ VARÁZSLAT

Vaszkó Erzsébet

(1902-1986)

életmű kiállítása

Városi Képtár – Deák Gyűjtemény • Székesfehérvár

2008. november 28 – 2009. február 15.

SZERVUSZ!

Szeretettel köszöntünk Vaszkó Erzsébet festőművész kiállításán!

Különleges fontosságú ez a tárlat, hiszen ez a művésznő életművének legelső, teljességre törekvő bemutatója, ahol közel száz műve látható a falakon.

Vaszkó Erzsébet a 20. század magyar művészetének kiemelkedő jelentőségű alkotója volt.
Az ő neve és munkássága sajnos kevésbé ismert a nagyközönség számára, ezért is örülünk, hogy Te is ellátogattál hozzánk, s bizonyára hírét viszed ennek az értékes tárlatnak!

Ez a feladatsor segít téged abban, hogy ne csak szemlélője legyél a kiállításnak, hanem játékosan magad is aktív alkotóként mélyülhess el benne.
Reméljük, nem lesz nehéz számodra a kérdések megválaszolása, hiszen elegendő hozzá a tárlat figyelmes megtekintése. Bízunk abban is, hogy a kiállítás látogatás után élményekkel töltődve te is kedvet kapsz a festéshez, rajzoláshoz.

Azért is érdemes vállalkoznod erre a feladatra, mert jutalmazzuk azokat, akik helyesen kitöltve **leadják feladatsorukat és legalább egy kiváló alkotásukkal gazdagítják** a ***Vaszkó – Varázskastélyt!***
Ezutóbbi nem más, mint egy térbeli vendégkönyv, amelyen színvonaluk alapján folyamatosan cserélődnek a tárlatlátogatók munkái: mindazok, amelyek itt a helyszínen vagy otthon készültek. A kiállítás zárásakor már ***csak a legjobb húsz-huszonöt munka marad fenn***, amelyeknek alkotóit oklevéllel díjazzuk, ezen belül a legjobbak értékes tárgyjutalomban is részesülnek.

Örömmel vennénk, ha megtisztelnél minket a kiállítás ihlette munkáiddal!

Jó szórakozást kívánunk!

JELEK A FÜZETBEN:

Írd ide!

Alkoss!
Rajzolj, színezz, fess!

Add le a Képtárban a Vaszkó – Varázskastélyba szánt itt vagy otthon készült munkádat!!

Figyeld meg!
Nézz utána!

Beszéljétek meg!

Kalandra fel, merüljünk bele Vaszkó varázslatosan változatos világába!
Miért is varázslatos? Máris megfejtheted az egyik titkot!

Ehhez a következőket kell tenned:

- Először járd körbe a termeket és vedd alaposan szemügyre a falakon lévő alkotásokat!
- Figyeld meg, mi mindent ismersz fel! Tájat, csendéletet, falusi házakat, állatokat, embereket?
- Arra is figyelj, hogy a festőművész sok képén bizony nem lehet beazonosítani az előbb említett figurális elemeket! Olyan különös fantázialények, formák tűnnek fel, amelyeknek szinte neve sincs.
- Ráakadsz olyanokra is, amelyek érzelmeket, hangulatokat fejeznek ki érdekes színekkel, formákkal. Ezek már nagyon elvonatkoztatottak a valósághű látványtól, ezért nevezzük az ilyen típusú műveket elvontaknak, vagyis absztraktaknak.

Ez egy varázslatos új világ, amelyben rengeteg a titokzatos, felismerhetetlen, megnevezhetetlen dolog!

Ha ezeket felfedezed lépésről lépésre, akkor számodra már nincs leküzdhetetlen akadály, bátran neki is állhatsz e feladatsor kitöltésének!

1.

a.)

Az alábbiakban betűjelekkel ellátott képcímeket sorolunk fel, néhányat idézettel is kiegészítve.
Írd a képek betűjeleit a szerinted megfelelő oszlopba!

A képi elemek felismerhetőek, valóságosak, figurálisak	A képi elemek nem felismerhetőek, nem figurálisak (nonfigurálisak), hanem elvontak (absztraktak).

A. Csendélet, 1935

B. Vízió, 1971
„A világoskék koloritú alkotást szemlélve az első bennünk felsejlő érzés a levegőben, a vízben lebegés öröme…
A feszültséget a mű éppen az egyensúlyi állapotból való kibillenés, a pillanatnyi egyensúlyvesztés megragadásával teremti meg.”
/Az idézetek a továbbiakban is Lóska Lajos: Vaszkó Erzsébet 1902-1986 című, 2008-ban kiadott monográfiájából valók/

C. Kép III. (Visszatérő gondolat), 1970
„…A bal oldalán fehér téglalapokkal szegélyezett, fekete közepű, szürke-lila körforma tűnik fel, mely egy fehér fogú, csupa száj fej is lehet. Ezt a motívumot fogja körül egy szürke, töredezett szélű szalag.”

D. Kertben, 1960 körül

E. Kárpátaljai táj (Rodegund), 1934

F. Erdő széle kerítéssel, 1940 körül

G. Máramarosi templom, 1971
„Felépítése mint sok társáé, aszimmetrikus.
A képtér jobb oldalát egy piros, kék, szürke, lila téglalapokból és háromszögekből összeálló, laza ⌋ alakzat tölti ki, melynek ellenpontját a bal oldalhoz tapadó, két jóval kisebb mértani elem adja meg.”

a.)

- A feladatsorhoz csatolt **2. sz. képmellékletben** szétvágtuk két korai, valósághűen megfogalmazott, hasonló állatot ábrázoló alkotásának képét. Az egyik képmezőt teljesen feldaraboltuk, a másikból pedig csak néhány részletet helyeztünk el a lapon összekeverve.
- **Természetesen azt a képet kell újra összeállítanod, amelynek minden darabját hiánytalanul megtalálod!**
- Vágd ki a színes képdarabokat! Ajánlatos valamennyit kivágni, aztán a színek, formák, a darabok körvonala (kontúrja) segít téged a kép helyes összeállításában.
  Te most egy **képrestaurátor** vagy!
- Ha tökéletesen illeszkednek egymáshoz a darabok, akkor már csak az a dolgod, hogy felragaszd a **2. sz. lapra**, majd írd alá a „restaurált” mű címét!

- Ám ne feledkezzünk meg a másik képről sem, hiszen helyes kis állatot ábrázol!
  Melyik kép darabjait kaptad meg hiányosan?

  .....

Az elkészült munkádat lásd el az adataiddal, majd helyezd bele a borítékba!

Restaurálás: Visszaállítás, valaminek eredeti állapotába való visszaalakítása, újraalkotása, a megmaradt eredeti részek felhasználásával.
Restaurátor: A fentieket végző szakember

Most pedig lássuk azokat a különös lényeket, amelyeket szemlélve a művész elindítja, mozgósítja a mi képzelőerőnket! Látod már mennyi titok kulcsa a kezedben van!

Beszéljétek meg, hogy ki milyen figurákat lát!
Minél többfélét fedeztek fel, annál izgalmasabb lesz a társalgásotok.
Ugyanis a két-, és többértelműség teszi varázslatossá Vaszkó valamennyi képét.

Mind az egyéni, mind pedig a közösségi tevékenységhez figyelmetekbe ajánljuk az alábbi képek ismételt áttekintését:

„Állatviadal”
„Papírsárkány”
„Sárkány”
„Kőbéka”
„Nem látunk tisztán”
„Álom” (két változatban)
„Nyugalom”
„Vízió”

3.

Vaszkó több tájképének címe ez: **Hegyek**

a.)

- Keress a kiállítás anyagában is legalább két ilyet, s írd le a keletkezési dátumukat is! Tapasztalni fogod, hogy sajnos nem mindegyik képnek ismerjük a keletkezési idejét.
- Érzésed, fantáziád szerint találj ki a kép hangulatához illő új címeket!

A kép eredeti címe:	Évszáma:	Az általad alkotott új képcím:
Hegyek		
Hegyek		

b.)

- A feladatsorhoz csatolt **1. sz. képmellékletből** válaszd ki az **1935-ben** alkotott pasztell tájképet!
- Vágd ki ezt, majd ragaszd fel a **1. sz. lapon** megadott téglalap alakú mezőbe!
- **Rajzolj, színezz, elképzelésed szerint egészítsd ki a képet minden irányban kitöltve a lapot!** Kövesd a kép ritmusát, hullámzását és színeinek sokféle árnyalatát!

Az elkészült munkádat lásd el az adataiddal, majd helyezd bele a borítékba!

4.

Fedezd fel a művész állatokkal, valamint a furcsa, különös lényekkel kapcsolatos képeit!

Több korai alkotásán felbukkannak ***létező, felismerhető állatok***, pl. lovak, tehenek, kecskék. Sőt láthattunk egy szénnel készült kakast is, mint grafikát. Hasonlóan a más témájú képeihez: későbbi művei e témakörben is egyre inkább átformáltak, elvontak, mértaniasak (geometrikusak) lettek.

Így a valódi állatok helyét ***rejtélyes fantázialények***, sárkányok, papírsárkányok foglalták el. Sőt ráakadhatunk ***megnevezhetetlen*** lényekre is!
Mindkét típusút tekintsd át ismét!

Láthattad tehát, hogy Vaszkó Erzsébet kedvelte a nem szimmetrikus képi építkezést, szerkesztést, azaz komponálást.
Itt egy újabb titok: képei ettől még izgalmasabbakká, még különlegesebbekké váltak.

■ **VÁLASZTHATÓ KREATÍV FELADAT:**

b.)

Az idézetekkel ellátott képek segítségével, színes eszközökkel alkoss Te is nem tengelyesen tükrös, **aszimmetrikus** (nem szimmetrikus) kompozíciót!
Elvégezheted itt a helyszínen, vagy akár otthon!

Az elkészült munkádat lásd el az adataiddal, majd helyezd bele a borítékba!

■ **A FELADATSORON KÍVÜLI AJÁNLOTT FELADAT:**

Otthon a tükörben alaposan figyeld meg az arcod! Állapítsd meg, hogy a képzeletbeli függőleges mentén felezve mindkét oldal teljesen egyforma-e, vagy felfedezhetőek-e kisebb különbségek?
Ha tényleg találsz eltérést, mik azok?

.....

.....

.....

2.

Vaszkó Erzsébet gyermekkori élményei Máramaros vidékéhez kötődnek.
Bizonyára neked is feltűnt, hogy milyen sok képcímben fedezhetjük fel ennek a tájnak a nevét.

a.)

Gyűjtsd össze és jegyezd ide az összes olyan képcímet, amelyben előfordul Máramaros neve!

Mi a címe?	Mikor készült?	Milyen eszközzel, technikával alkotta a művész? *

* Segítséget a technika meghatározásához a következő oldalon találsz!

Pasztell - porpasztell: Puha, lágyan egymásra mosódó színfoltjaival átmenetet jelent a grafika és a festészet között. A rudacskákat festékporból állítják elő kevés kötőanyag hozzáadásával. A pasztellkészlet sok darabból áll, mert a színeket nem szokás keverni.
Olajpasztell: Az előbbihez képest jóval több kötőanyagot, olajat tartalmaz.
A zsírkréta készleted is ilyen típusú.

Vegyes technika: Különböző grafikai és festészeti eszközök, anyagok együttes használata egy képen belül.

A Máramarost idéző képek között az egyik stílusában teljesen eltér a többitől.
Keletkezését és a technikáját tekintve is kitűnik a csoportból.

b.)

Melyik ez? .....

Míg a legtöbb képen a képi elemek ..... ,

addig ennek a műnek képi világa ..... .

Ez a kép az **aszimmetria** (nem szimmetrikus ábrázolás) mellett a **sötét-világos** ellentétére (kontrasztjára) is épül.
Hunyorítva szemléld a művet, majd az itt látható téglalapba rajzold be arányosan a megfelelő helyre azokat a mértanias elemeket, amelyeket a legvilágosabbaknak tartasz!

Ez a mű alapvetően **meleg színhangulatú**: barnák, okkerek, narancsok jellemzik.
A művész kevés ilyen színösszetételű képet alkotott.

Jegyezd ide azoknak a képeknek a címét, amelyekben valamely meleg szín neve szerepel!

.....

.....

Melyik évszakban változik ilyen varázslatosan meleg színűvé a természeti táj?

.....

■ **VÁLASZTHATÓ KREATÍV FELADAT:**

Alkoss Te is – akár itt a helyszínen, akár otthon – **hasonló színhangulatú tájképet!**
Javasolt technika: az olajpasztell (esetleg zsírkréta)
De kedved szerint más színes eszközt is használhatsz, sőt ezeket keverve kipróbálhatod a ***vegyes*** technikát is!

Az elkészült munkádat lásd el az adataiddal, majd helyezd bele a borítékba!

■ **A FELADATSORON KÍVÜLI AJÁNLOTT FELADAT:**

Melyik két országban található Máramaros vidéke?

.....

Mely magas hegyvonulat húzódik itt?

.....

Az előző feladatban egy olyan képpel ismerkedtél meg alaposabban, amely a sötét-világos ellentétére is épült. Vaszkó Erzsébet több varázslatosan változatos képe hasonló módon van szerkesztve.

c.)

Keresd meg a tárlaton az alábbi képeket, majd jegyezd ide a képcímeket!

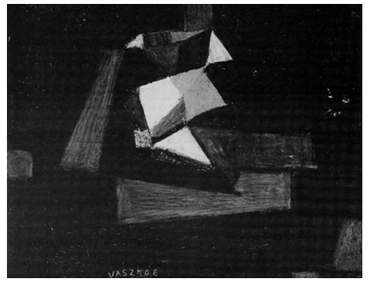

....